

Okruhlica L., Szemző I.: **Nedostatočné dôkazy o účinnosti rovesníckych programov primárnej protidrogovej prevencie.** Alkoholizmus a drogové závislosti, 2004, roč. 39, č. 2, s. 65 – 73.

Súhrn:

Cieľom práce bolo sledovanie účinnosti preventívnych aktivít vo vybraných rovesníckych („peer“) programoch, ktoré boli aplikované v našich podmienkach. Dotazníkovými metódami zisťujúcimi vedomosti, postoje a skúsenosti s alkoholickými nápojmi a tabakom, boli oslovení gymnazisti z Bratislavy, Žiliny a Banskej Bystrice, ktorí boli predtým exponovaný rovesníckemu programu primárnej prevencie: „Kým nie je príliš neskoro“. Vzorku tvorilo 285 probantov (138 chlapcov a 147 dievčat). Kontrolnú skupinu tvorili gymnazisti z tých istých škôl, z tried, kde nebol aplikovaný preventívny program. Išlo o 290 probantov (128 chlapcov a 162 dievčat). Vek sa v oboch skupinách pohyboval v rozmedzí 16 - 18 rokov. Výsledky poukázali na vyššie vedomosti o rizikách pitia alkoholu a fajčenia u výskumnej vzorky, ale v protiklade k tomu nižšiu mieru celoživotných abstinentov (2,9% vs. 6,2%) a na vyššiu mieru pravidelných fajčiarov v tejto skupine (8,1 vs. 4,9). Naše zistenia nepreukázali preventívne pôsobenie rovesníckeho programu u adolescentov v našich podmienkach.

Kľúčové slová: primárna prevencia - rovesnícke skupiny - hodnotenie.

Summary

Goal of the study was monitoring of the effectiveness of preventive activities in selected peer programs, which were implemented in our conditions. High school students from Bratislava, Žilina and Banská Bystrica were addressed by questionnaire methods for assessment of their knowledge, attitudes and experience with alcohol beverages and tobacco. Prior to that, they have been exposed to peer program of primary prevention: „While it is not too late“. Sample consisted of 285 subjects (138 boys and 147 girls). Control group was formed by students from the same high schools, from the classes where program of primary prevention was not conducted. It was 290 subjects (128 boys and 162 girls). The age range was between 16 and 18 years in both groups. The results indicated more knowledge about risks of drinking and tobacco smoking in research sample, contrary to that lower rate of life- time abstainers (2.9% vs. 6.2%), and higher rate of regular smokers (8.1% vs. 4.9%) in the research group. Our findings did not demonstrate preventive impact of peer program among adolescents in our conditions.

Key words: primary prevention - peer groups - evaluation.